

Novela zákona o významné tržní síle a její dopady na obchodní praxi

Dentons aktuálně

Leden 2023

Grow | Protect | Operate | Finance

Dne 1. ledna 2023 nabývá účinnosti novela zákona o významné tržní síle a nekalých obchodních praktikách při prodeji zemědělských a potravinářských produktů („Zákon“)¹. Ta mimo jiné významně rozšiřuje okruh adresátů zákona a rozsah povinností z něho vyplývajících.

Všichni odběratelé potravinářských a zemědělských produktů by tak měli zhodnotit, zda jsou povinným subjektem dle Zákona a provést revizi svých interních předpisů a smluvních vztahů s dodavateli.

Koho se změna týká?

Doposud Zákon dopadal pouze maloobchodní prodejce, jejichž roční obrat z prodeje potravinářských výrobků přesahoval 5 miliard Kč, tedy pouze na několik největších supermarketových řetězců v České republice. Jednalo se o jednotky podnikatelů. **Od 1. ledna 2023 se však jeho působnost významným způsobem rozšiřuje na všechny subjekty v zemědělském a potravinovém řetězci v pozici odběratele, (i) jejichž obrat přesahuje 2 miliony eur a současně převyšuje obrat jejich dodavatele, nebo (ii) jejichž celkový obrat na území České republiky přesahuje 5 miliard Kč.** Předchozí omezení obratu pouze na prodej potravin novela ze Zákona vypouští a rozšiřuje působnost na veškeré subjekty, jejichž celkový obrat překračuje příslušné zákonné prahové hodnoty bez ohledu na to, jaký podíl na obratu je tvořen prodejem potravinářských/zemědělských výrobků.

Nově bude tedy Zákon v zásadě dopadat na každého podnikatele, který v rámci své obchodní činnosti, byť jen okrajově, nakupuje zemědělské či potravinářské výrobky a dosahuje příslušných obrátů. Nová pravidla současně dopadají na **nákupní odběratelské aliance**, obraty jejichž členů v součtu přesahují zákonná obrátová kritéria. Dle předběžných odhadů Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže („Úřad“) se má jednat až o 800 subjektů.

¹ Zákon č. 395/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Novela rovněž rozšiřuje věcnou působnost Zákona. Potravinářskými a zemědělskými produkty se nově rozumí i např. rostliny, květinářské výrobky či krmiva.

Příkladem nových povinných subjektů tak mohou být např. **on-line prodejci potravin či internetové platformy zprostředkující prodej potravin, čerpací stanice, drogerie, restaurační sítě, poskytovatelé různých typů služeb** (ubytovací, sportovní atd.), **sítě trafik** apod.

Jaké povinnosti ze Zákona plynou?

Zprvé dle Zákona musí být smlouvy mezi odběrateli (s významnou tržní silou) a jejich dodavateli uzavřeny v písemné formě, a to vždy před zahájením dodávek. Ve smlouvě pak nesmí chybět specifická ustanovení, mezi která patří např. jasná specifikace ceny, nákupních akcí (pokud byly domluveny) či splatnost faktur, která nesmí být delší než 30 dní.

Zadruhé povinní odběratelé se taktéž musí vyvarovat tzv. nekalým obchodním praktikám. To znamená jednáním, která se hrubým způsobem odchyľují od správné a férové obchodní praxe, jako je například jednostranné ukládání smluvních závazků dodavatelům. Zákon mezi tyto praktiky výslovně řadí zejména:

- nedůvodnou diskriminaci mezi dodavateli,
- vázání souhlasu s uzavřením smlouvy na podmínku odběru služeb nebo zboží,
- svévolnou změnu smluvních podmínek,
- sjednávání úhrady nákladů či plateb za propagaci zboží, či
- nedodržení zákonných požadavků na smlouvy s dodavateli.

Za jejich porušení pak odběrateli hrozí pokuta až 10 milionů Kč, či 10 % obrátu skupiny odběratele. Vedle pokuty může Úřad ukládat nápravná opatření, např. v podobě povinnosti vrátit chráněným dodavatelům prospěch získaný uplatňováním nekalých obchodních praktik. V minulosti Úřad například uložil obchodnímu řetězci MAKRO pokutu ve výši 83 milionů Kč či řetězci HRUŠKA povinnost vyplatit poškozeným dodavatelům prospěch ve výši 39 milionů Kč.

V této souvislosti se předseda Úřadu nechal slyšet, že se od nového roku hodlají okamžitě zaměřit na nově dotčené subjekty.

Co Vám můžeme nabídnout?

V případě Vašeho zájmu Vám rádi pomůžeme se správným nastavením odběratelsko-dodavatelských vztahů a proškolíme Vaše zaměstnance, aby jednání Vaší společnosti bylo v souladu s novou legislativou. Pokud budete mít jakékoli dotazy, neváhejte nás kontaktovat.

Klíčové kontakty

Petr Zákoucký
Partner, Praha
T +420 236 082 280
petr.zakoucky@dentons.com
[LinkedIn profil](#)

Adam Přerovský
Advokát, Praha
T +420 236 082 241
adam.prerovsky@dentons.com
[LinkedIn profil](#)

Tomáš Pavelka
Advokát, Praha/Bratislava
T +420 236 082 222
tomas.pavelka@dentons.com
[LinkedIn profil](#)

Matěj Pavlík
Advokátní koncipient, Praha
T +420 236 082 287
matej.pavlik@dentons.com
[LinkedIn profil](#)

O DENTONS

Dentons je největší právní firma světa, která prostřednictvím 20 000 špičkových odborníků včetně 12 000 právníků působících ve více než 200 lokalitách ve více než 80 zemích reaguje na výzvy a příležitosti globálně propojeného světa. Polycentrický přístup, orientace na hodnoty a smysluplné cíle, aktivní uplatňování principů diverzity a inkluze a široce oceňované projekty zkvalitnění klientských služeb nám umožňují měnit status quo v oboru s cílem prosazovat zájmy klientů.

[dentons.com](https://www.dentons.com)